

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії
Кафедра теплогазопостачання та вентиляції

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Експлуатація магістральних газопроводів

Освітній рівень	другий (магістерський)						
Програма навчання	Вибіркова						
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво					
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія					
Освітня програма	<i>Освітньо наукова програма «Теплогазопостачання та вентиляція»</i>						
Цикл навчальних дисциплін	професійної підготовки за Освітньо-науковою програмою						
Структура навчальної дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)						
	Обсяг дисципліни	Частина	Обсяг (академічних годин)	Лекції (академічних годин)	Практичні (академічних годин)	Лабораторні (академічних годин)	Самостійна робота (академічних годин)
		I	120	24	16	-	80
		Всього	120	24	16	-	80
	Індивідуальні та (або) групові завдання	I	Розрахунково-графічна робота				
Форми контролю	I	залік					

Робоча програма навчальної дисципліни «Експлуатація магістральних газопроводів» є основним документом навчально-методичного забезпечення дисципліни, передбаченим Законом України «Про вищу освіту» (п.12 ч.3.ст.34 та ч.7 ст.35) і відповідає вимогам, встановленим у п.38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Мова викладання – українська.

Робоча програма складена відповідно до:

- Освітньо -наукової програми підготовки другого (магістерського) рівня галузі знань 19 – Архітектура та будівництво, спеціальності 192 – Будівництво та цивільна інженерія, що схвалено Вченою Радою ОДАБА.

Розробники:

к.т.н. Крюковська-Тележенко С.А.

ст. викладач Скребнєв А.Ф.

УЗГОДЖЕНО

Керівник навчально-методичного відділу

Д.Голубова

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією
Одеської державної академії будівництва
та архітектури

Голова НМК

Крутій Ю.С.

РОЗГЛЯНУТО ТА РЕКОМЕНДОВАНО

на засіданні кафедри Теплогазопостачання та вентиляції
протокол № 1 від 6 вересня 2018 р.

Завідуючий кафедрою

Елькін Ю.Г

1. Мета навчальної дисципліни і очікувані результати навчання

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами:

- Газопостачання;
- Технічна механіка рідини та газу;
- Основи гідравліки та аеродинаміки.

Метою дисципліни є набуття студентами базових знань зі спорудження та експлуатації газонафтопроводів і газонафтосховищ, основні споруди, ремонт і експлуатації системи і об'єктів транспорту і зберігання вуглеводнів-менеджмент підприємств. Оволодіння необхідними знаннями та вміннями, які сприяють плануванню діяльності, прийняття управлінських рішень на підприємствах трубопровідного транспорту.

Програмні результати навчання:

- Вивчення основних об'єктів транспорту і зберігання вуглеводнів в системі магістральних трубопроводів;
- Умови і режими експлуатації газонафтопроводів і газонафтосховищ;
- Основні положення нормативно-технічної документації по правилам спорудження та експлуатації

Професійні компетенції:

- Визначати раціональні межі ділянок обслуговування траси магістральних трубопроводів;
- Застосовувати методики підбору основного і допоміжного обладнання;
- Методами вибору раціональних способів спорудження та експлуатації об'єктів газонафтопроводів.

знати:

- Основні об'єкти транспорту і зберігання газів в системі магістральних трубопроводів;
- Умови і режими експлуатації газонафтопроводів і газонафтосховищ;
- Основні положення нормативно-технічної документації по правилам спорудження та експлуатації

володіти:

- За наявними технологічними даними обґрунтовано вибирати необхідне обладнання, що забезпечує працездатність об'єктів газонафтопроводів і газонафтосховищ;

- Виконувати гідравлічні та інші розрахунки трубопроводів з застосуванням спеціалізованих сучасних технологій;

вміти:

- Визначати раціональні межі ділянок обслуговування траси магістральних трубопроводів;
- Методиками підбору основного та допоміжного обладнання;
- Методами вибору раціональних способів спорудження та експлуатації об'єктів газонафтопроводів

2. Програма навчальної дисципліни

2.1. Лекції

№п/п	Назва тем	Кількість годин
		денна
1.	Періоди створення природного газу та його пошукова розвідка родовищ, буріння свердловин.	4
2	Буріння свердловин та облаштування газозбірних мереж.	8
3	Очистка газу от хімічних і механічних сумішей.	4
4	Головні споруди магістральних газопроводів.	2
5	Розрахунки простих і складних магістральних газопроводів.	4
6	Конструктивні особливості магістральних газопроводів та їх споруд.	2
	Всього	24

2.2 Практичні заняття

№п/п	Назва тем	Кількість годин
		денна
1	Періоди створення природного газу та його пошукова розвідка родовищ, буріння свердловин.	4
2	Буріння свердловин та облаштування газозбірних мереж.	2
3	Очистка газу от хімічних і механічних сумішей.	2
4	Головні споруди магістральних газопроводів.	2
5	Розрахунки простих і складних магістральних газопроводів.	4
6	Конструктивні особливості магістральних газопроводів та їх споруд.	2
	Всього	16

2.3. Самостійна робота

№ п/п	Зміст роботи	Кількість годин
		денна
1	Закріплення матеріалу лекцій	20
2	Виконання індивідуального завдання (РГР)	30
3	Підготовка до практичних занять	10
4	Підготовка до заліку	20
	Всього	80

3. Тематика індивідуальних та/або групових завдань

З дисципліни передбачено виконання розрахунково-графічної роботи.

Розрахунково-графічна робота виконується на тему "Режими споживання і регулювання нерівномірності витрат газу" в якій визначається акумулююча місткість для вирівнювання добового графіку споживання газу.

Розрахунково-графічна робота оформлюється в вигляді пояснювальної записки та двох графіків на аркушах формату А3

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи [1]

4. Критерії оцінювання та засоби діагностики

4.1. Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Експлуатація магістральних газопроводів » складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Активність роботи на практичних заняттях		10	20
Розрахунково-графічна робота	1	30	40
Контроль знань:			
- Підсумковий (семестровий) контроль знань-залік	1	20	40
Разом		60	100

5. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи «Режими споживання і регулювання нерівномірності витрат газу» по дисципліні: «Газопостачання, магістральних газопроводів» для студентів спеціальності 7092108 теплогазопостачання і вентиляція, доц. каф. ТГП Оробец В.В., асс. каф. ТГП Коваленко О.В., асс. каф. ТГП Горобець Д.О. ОДАБА, 2012р.
2. Гайцин Г. А. експлуатація газорозподільних станцій магістральних газопроводів, м 1971р.
3. Єнін П.Н., Шишко Г.Г., Предун К.М. Газопостачання населених пунктів і об'єктів природним газом. К. 2002р.

4. Смирнов А.С., «Транспорт і зберігання газу» М. 1962р.
5. Стаскевич Н.Л. та інш. Довідник по газопостачанню і використанню газу, Л.1990 р.
6. Шишко Г. Г., Енин П. Н., Облік витрати газу, К.1993 р.

Допоміжні джерела інформації

1. Гофман-Захаров П. М. проектування і спорудження підземних резервуарів нефто-газосховищ. «Будівельнику», К.1973р.
2. Одельский Е.Х., « Газопостачання». Мінськ, 1965р.
3. ДБН В.2.5.-20:2018 « Газопостачання»